Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
2024-2029

Επιτροπή Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων

2024/2057(INI)

10.10.2024

ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΘΕΣΗΣ

σχετικά με σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου προς το Συμβούλιο αναφορικά με τις προτεραιότητες της Ένωσης για την 69η σύνοδο της Επιτροπής του ΟΗΕ για τη Θέση της Γυναίκας
(2024/2057(INI))

Επιτροπή Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων

Εισηγήτρια: Lina Gálvez

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΣΧΕΔΙΟ ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ 3

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΟΝΤΟΤΗΤΕΣ Ή ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙ ΤΙΣ ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ.....7

ΣΧΕΔΙΟ ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

προς το Συμβούλιο αναφορικά με τις προτεραιότητες της Ένωσης για την 69η σύνοδο της Επιτροπής του ΟΗΕ για τη Θέση της Γυναίκας
(2024/2057(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

– έχοντας υπόψη τη διακήρυξη του ΟΗΕ, της 15ης Σεπτεμβρίου 1995, με τίτλο «Διακήρυξη και Πλατφόρμα Δράσης του Πεκίνου» και τα αποτελέσματα των αναθεωρητικών διασκέψεών της,

– έχοντας υπόψη την έκθεση του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ, της 13ης Δεκεμβρίου 2019, προς την Επιτροπή του ΟΗΕ για τη Θέση της Γυναίκας με τίτλο «Review and appraisal of the implementation of the Beijing Declaration and Platform for Action and the outcomes of the twenty-third special session of the General Assembly» (Επανεξέταση και εφαρμογή της Διακήρυξης και της Πλατφόρμας Δράσης του Πεκίνου και τα αποτελέσματα της εικοστής τρίτης ειδικής συνόδου της Γενικής Συνέλευσης),

– έχοντας υπόψη την κοινή ανακοίνωση της Επιτροπής και του Ύπατου Εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας, της 25ης Νοεμβρίου 2020, με τίτλο «Σχέδιο δράσης της ΕΕ για την ισότητα των φύλων (GAP) III: ένα φιλόδοξο θεματολόγιο για την ισότητα των φύλων και τη χειραφέτηση των γυναικών στην εξωτερική δράση της ΕΕ» (JOIN(2020) 0017) και το συνοδευτικό κοινό έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, της 25ης Νοεμβρίου 2020, με τίτλο «Objectives and Indicators to frame the implementation of the Gender Action Plan III (2021-25)» (Στόχοι και δείκτες για την πλαισίωση της εφαρμογής του σχεδίου δράσης για θέματα φύλου ΙΙΙ) (SWD(2020) 0284),

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 10ης Μαρτίου 2022 σχετικά με το σχέδιο δράσης της ΕΕ για θέματα φύλου ΙΙΙ[1],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 11ης Φεβρουαρίου 2021 σχετικά με τις μελλοντικές προκλήσεις όσον αφορά τα δικαιώματα των γυναικών στην Ευρώπη: πάνω από 25 χρόνια από τη Διακήρυξη και την Πλατφόρμα Δράσης του Πεκίνου[2],

– έχοντας υπόψη το ενημερωτικό σημείωμα με τίτλο «Accelerating progress on Sustainable Development Goal 5 (SDG 5): Achieving gender equality and empowering women and girls» (Επιτάχυνση της προόδου όσον αφορά τον στόχο βιώσιμης ανάπτυξης 5 (ΣΒΑ 5): επίτευξη της ισότητας των φύλων και χειραφέτηση των γυναικών και των κοριτσιών», που δημοσιεύθηκε από τη Γενική Διεύθυνση Υπηρεσιών Κοινοβουλευτικής Έρευνας στις 18 Σεπτεμβρίου 2024,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Μονάδας του ΟΗΕ για τις Γυναίκες, UN Women, και της Υπηρεσίας Οικονομικών και Κοινωνικών Υποθέσεων του ΟΗΕ, του Σεπτεμβρίου

[1] ΕΕ C 347 της 9.9.2022, σ. 150.
[2] ΕΕ C 465 της 17.11.2021, σ. 160.

2024, με τίτλο «Progress on the Sustainable Development Goals: The Gender Snapshot 2024» (Πρόοδος όσον αφορά την επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης: επισκόπηση σχετικά με το ζήτημα των φύλων το 2024),

– έχοντας υπόψη το άρθρο 121 του Κανονισμού του,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων (A10-0000/2024),

Α. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών αποτελεί θεμελιώδη αρχή της ΕΕ και ότι η εξωτερική δράση της ΕΕ πρέπει να έχει ως γνώμονα την αρχή αυτή·

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα των γυναικών και η ισότητα των φύλων δεν είναι μόνο θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα, αλλά και προϋπόθεση για την προώθηση της ανάπτυξης και τη μείωση της φτώχειας, και αποτελούν απαραίτητο θεμέλιο για έναν ειρηνικό, ευημερούντα και βιώσιμο κόσμο·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι 189 κυβερνήσεις ανά τον κόσμο, συμπεριλαμβανομένης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, δεσμεύτηκαν, στην τέταρτη Παγκόσμια Διάσκεψη για τις Γυναίκες του 1995 στο Πεκίνο, να καταβάλουν προσπάθειες για την ισότητα των φύλων και τη χειραφέτηση όλων των γυναικών και των κοριτσιών·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Διακήρυξη και η Πλατφόρμα Δράσης του Πεκίνου είναι το πιο ολοκληρωμένο παγκόσμιο θεματολόγιο για την προώθηση της ισότητας των φύλων, το οποίο θεωρείται ο διεθνής «Χάρτης Δικαιωμάτων» για τις γυναίκες, ορίζοντας τα δικαιώματα των γυναικών ως ανθρώπινα δικαιώματα και διατυπώνοντας ένα όραμα ίσων δικαιωμάτων, ελευθερίας και ευκαιριών για όλες τις γυναίκες στον κόσμο, και επιβεβαιώθηκε το 2015 με τον στόχο 5, «Επίτευξη της ισότητας των φύλων και χειραφέτηση όλων των γυναικών και των κοριτσιών», μεταξύ των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης (ΣΒΑ) που ορίζονται στην Ατζέντα 2030 των Ηνωμένων Εθνών για τη βιώσιμη ανάπτυξη, με τον καθορισμό στόχων και συγκεκριμένων μέτρων για διάφορα ζητήματα που αφορούν τις γυναίκες και τα κορίτσια·

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι, μόλις έξι χρόνια πριν από την προθεσμία του 2030 για τους ΣΒΑ του ΟΗΕ, δεν έχει επιτευχθεί πλήρως κανένας δείκτης στο πλαίσιο του στόχου 5· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο ΟΗΕ εκτιμά ότι απαιτούνται ριζοσπαστικές δράσεις προκειμένου να επιταχυνθεί η πρόοδος και να μη χρειαστούν 286 χρόνια για να εξαλειφθούν τα κενά στη νομική προστασία και να καταργηθεί η νομοθεσία που εισάγει διακρίσεις για τις γυναίκες·

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι σε μελέτη[3] του ΟΗΕ του 2024 σχετικά με την αξιολόγηση του ΣΒΑ 5 επισημαίνεται ότι εξακολουθούν να υπάρχουν κοινωνικά πρότυπα με βάση τα οποία νομιμοποιείται η βία κατά των γυναικών και των κοριτσιών, μειώνεται η πρόσβαση σε υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης, η μη αμειβόμενη φροντίδα και η

[3] UN, *Are we getting there? A synthesis of UN system evaluations of SDG 5*, Μάρτιος 2024, https://www.unwomen.org/en/digital-library/publications/2024/03/are-we-getting-there-a-synthesis-of-un-system-evaluations-of-sdg-5.

οικιακή εργασία θεωρούνται αποκλειστικά γυναικείες ευθύνες και περιορίζονται οι ευκαιρίες ανάληψης ηγετικών ρόλων·

Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ έχει εκφράσει την ανησυχία της για τη δυναμική αντίσταση στην πρόοδο της ισότητας των φύλων και την αυξανόμενη διακρατική εναντίωση στα δικαιώματα των γυναικών· λαμβάνοντας υπόψη ότι υπάρχει σαφής και επείγουσα ανάγκη να επιβεβαιωθεί εκ νέου η δέσμευση στην πραγματική ισότητα και στα ανθρώπινα δικαιώματα των γυναικών και των κοριτσιών[4]·

1. συνιστά στο Συμβούλιο:

α) να επιβεβαιώσει τη δέσμευσή του όσον αφορά τη Διακήρυξη και την Πλατφόρμα Δράσης του Πεκίνου και το φάσμα των δράσεων για τα ανθρώπινα δικαιώματα των γυναικών και την ισότητα των φύλων που περιγράφονται σε αυτή· να επιβεβαιώσει τη δέσμευσή του στα ανθρώπινα δικαιώματα των γυναικών, μέσω της ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου σε όλους τους τομείς και τους κύκλους πολιτικής, στην εφαρμογή ειδικών και στοχευμένων δράσεων για τα ανθρώπινα δικαιώματα των γυναικών και την ισότητα των φύλων, και στη διασφάλιση της κατάρτισης κατάλληλου προϋπολογισμού με συνεκτίμηση της διάστασης του φύλου·

β) να διασφαλίσει ότι η ισότητα των φύλων και τα δικαιώματα των γυναικών εφαρμόζονται πλήρως και με υπερηφάνεια σε όλες τις πτυχές της εξωτερικής δράσης της ΕΕ μέσω μιας επαρκώς χρηματοδοτούμενης, συμπεριληπτικής και διατομεακής προσέγγισης με όραμα μετασχηματισμού ως προς το φύλο·

γ) να διασφαλίσει την πλήρη συμμετοχή του Κοινοβουλίου και της Επιτροπής Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων στη διαδικασία λήψης αποφάσεων σχετικά με τη θέση της ΕΕ κατά την 69η σύνοδο της Επιτροπής του ΟΗΕ για τη Θέση της Γυναίκας (10-25 Μαρτίου 2025)· να διασφαλίσει ότι το Κοινοβούλιο έχει επαρκή και έγκαιρη ενημέρωση και πρόσβαση στο έγγραφο θέσης της ΕΕ πριν από τις διαπραγματεύσεις· να βελτιώσει περαιτέρω τη διοργανική συνεργασία και την άτυπη διαβούλευση, μεταξύ άλλων πριν και κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων, ώστε να ενσωματωθούν δεόντως οι προτεραιότητες του Κοινοβουλίου·

δ) να προβεί στον δέοντα απολογισμό της προόδου και των οπισθοχωρήσεων που σημειώθηκαν κατά την εφαρμογή της Διακήρυξης και της Πλατφόρμας Δράσης του Πεκίνου·

ε) να τονώσει τις προσπάθειες της ΕΕ να ξεπεράσει τις εναπομένουσες προκλήσεις για την πλήρη εφαρμογή της Διακήρυξης και της Πλατφόρμας Δράσης του Πεκίνου· να διασφαλίσει ότι η ΕΕ θα δώσει το παράδειγμα θεσπίζοντας ισχυρά μέτρα πολιτικής για την αντιμετώπιση, την καταπολέμηση και την πρόβλεψη της ανισότητας των φύλων σε όλες τις εκφάνσεις της, καθώς και για τη χειραφέτηση των γυναικών σε όλη τους την πολυμορφία·

[4] Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ, *Escalating backlash against gender equality and urgency of reaffirming substantive equality and the human rights of women and girls: Report of the Working Group on discrimination against women and girls*, 15 Μαΐου 2024, https://documents.un.org/doc/undoc/gen/g24/073/47/pdf/g2407347.pdf.

στ) να τονίσει εκ νέου ότι η ΕΕ μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην επίτευξη ενός κόσμου με ισότητα των φύλων στηρίζοντας τις χώρες εταίρους στην αντιμετώπιση των διακρίσεων λόγω φύλου· να διασφαλίσει ότι η ΕΕ δίνει το παράδειγμα παροτρύνοντας τα πέντε κράτη μέλη που δεν έχουν ακόμη κυρώσει και εφαρμόσει τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης να το πράξουν το συντομότερο δυνατόν·

ζ) να ασκήσει πίεση για ίσες ευκαιρίες για όλους σε όλους τους τομείς της ζωής, ώστε να δοθεί η δυνατότητα στις γυναίκες σε όλη τους την πολυμορφία να αξιοποιήσουν τις δυνατότητές τους, ιδίως όσον αφορά τη λήψη αποφάσεων, στον πολιτικό, οικονομικό, ακαδημαϊκό ή πολιτιστικό τομέα, κάτι που είναι επίσης απαραίτητο για τη χρηστή διακυβέρνηση και τη χάραξη πολιτικής· στο πλαίσιο αυτό, να εκφράσει την αντίθεσή του στη σημασιολογική βία κατά των γυναικών στην πολιτική, η οποία διατηρεί και ενισχύει τα αρνητικά στερεότυπα για τις γυναίκες και αποθαρρύνει την είσοδο των νέων γυναικών στην πολιτική και τη δημόσια σφαίρα·

η) να τονίσει ότι η αδύναμη πολιτική ηγεσία, η έλλειψη δέσμευσης, τα κενά δεδομένων, οι ανεπαρκείς επενδύσεις και η αύξηση των κινημάτων κατά των δικαιωμάτων έχουν εντοπιστεί ως εμπόδια, τα οποία καθιστούν αναγκαία την προώθηση περισσότερων γυναικών σε ηγετικές θέσεις, την αύξηση των επενδύσεων και την εφαρμογή ολοκληρωμένων μεταρρυθμίσεων πολιτικής για την υπέρβαση αυτών των συστημικών εμποδίων και την επίτευξη μιας πραγματικά ισότιμης κοινωνίας·

θ) να εφαρμόσει την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου και τη συνεκτίμησή της στον προϋπολογισμό σε όλους τους τομείς πολιτικής της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της εξωτερικής δράσης, και να δώσει το παράδειγμα στο πλαίσιο αυτό·

ι) να δεσμευτεί για συνεχή αξιολόγηση και ανάληψη προορατικής διορθωτικής δράσης στις εσωτερικές και εξωτερικές πολιτικές της ΕΕ όσον αφορά την ισότητα των φύλων, την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου και τη συνεκτίμησή της στον προϋπολογισμό·

ια) να καλέσει την Επιτροπή να αναπτύξει περαιτέρω και να θέσει σε εφαρμογή συγκεκριμένα και επαρκώς χρηματοδοτούμενα σχέδια και δράσεις για την επίτευξη των ΣΒΑ του ΟΗΕ, ιδίως εκείνων που σχετίζονται με την ισότητα των φύλων·

ιβ) να αναλάβει ηγετικό ρόλο στον παγκόσμιο αγώνα κατά της εναντίωσης στην ισότητα των φύλων και στα δικαιώματα των γυναικών·

ιγ) να παροτρύνει την Επιτροπή να αναπτύξει περαιτέρω και να βελτιώσει τη συλλογή δεδομένων ανά φύλο και να διασφαλίσει ότι τα δεδομένα αυτά συμβάλλουν στη βελτίωση της χάραξης πολιτικής, καθώς και να ενισχύσει το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων όσον αφορά τη χρηματοδότηση και την ικανότητά του·

ιδ) να εφαρμόσει χωρίς καθυστέρηση και στον μέγιστο βαθμό το σχέδιο δράσης της ΕΕ για θέματα φύλου ΙΙΙ και να διασφαλίσει ότι το 85 % όλων των νέων δράσεων καθ' όλη τη διάρκεια των εξωτερικών σχέσεων έως το 2025 θα συμβάλει στην ισότητα των φύλων και στη χειραφέτηση των γυναικών·

ιε) να λάβει υπόψη και να εφαρμόσει τις συστάσεις του ψηφίσματος του Κοινοβουλίου της 10ης Μαρτίου 2022 σχετικά με το σχέδιο δράσης της ΕΕ για θέματα φύλου ΙΙΙ και, ως εκ τούτου, να του δώσει προτεραιότητα σε κάθε πτυχή της εξωτερικής δράσης της ΕΕ μέσω μιας διατομεακής προσέγγισης με όραμα μετασχηματισμού ως προς το φύλο, τόσο όσον αφορά τη γεωγραφική κάλυψη του σχεδίου δράσης όσο και τους τομείς δράσης, καθώς και την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου σε όλους τους τομείς της εξωτερικής δράσης, είτε πρόκειται για το εμπόριο, την αναπτυξιακή πολιτική, την ανθρωπιστική βοήθεια και την ασφάλεια είτε για τομείς όπως η ενέργεια και η γεωργία·

ιστ) να σχεδιάσει, να χρηματοδοτήσει και να εφαρμόσει πολιτικές που μειώνουν τον ρόλο του φύλου ως παράγοντα φτώχειας τόσο εντός όσο και, μέσω εξωτερικής δράσης, εκτός της ΕΕ, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη διατομεακούς παράγοντες, όπως, μεταξύ άλλων, την ηλικία, τις ευθύνες φροντίδας, την αναπηρία, τη φυλή και τη σεξουαλικότητα·

ιζ) να αντιμετωπίσει τα συστημικά και βαθύτερα αίτια της φτώχειας των γυναικών και να ενδυναμώσει τις γυναίκες και τα κορίτσια σε όλη τους την πολυμορφία μέσω της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της διά βίου μάθησης, των εργασιακών ευκαιριών που δεν εισάγουν διακρίσεις, της πρόσβασης σε κοινωνικές υπηρεσίες, της εξισορρόπησης της μη αμειβόμενης παροχής φροντίδας και των κοινωνικών ευθυνών μέσω νομοθετικών πρωτοβουλιών, της καταπολέμησης των έμφυλων στερεοτύπων και της προώθησης των γυναικών ως προτύπων·

ιη) να ζητήσει περαιτέρω προσπάθειες, νομοθεσία και επιβολή των υφιστάμενων μέτρων για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των γυναικών που εργάζονται ως οικιακές βοηθοί·

ιθ) να ενισχύσει την αντίδραση, τους πόρους και την εργαλειοθήκη της ΕΕ, τόσο εσωτερικά όσο και εξωτερικά, όσον αφορά την έμφυλη βία, συμπεριλαμβανομένης της εξ οικείων, της σεξουαλικής, της σωματικής, της ψυχολογικής και της οικονομικής βίας, μεταξύ άλλων σε εμπόλεμες ζώνες, λαμβάνοντας υπόψη τη μετανάστευση, την πορνεία και τη σεξουαλική εκμετάλλευση·

κ) να διασφαλίσει ότι οι γυναίκες σε όλη τους την πολυμορφία έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας, μεταξύ άλλων για τα σεξουαλικά δικαιώματα και την αναπαραγωγική υγεία, συμπεριλαμβανομένων της διαπαιδαγώγησης για τη σεξουαλικότητα και τις σχέσεις, ανάλογα με την ηλικία, της αντισύλληψης, της ασφαλούς και νόμιμης άμβλωσης, της μητρικής υγειονομικής περίθαλψης και των υπηρεσιών υγείας που βασίζονται στη φροντίδα·

κα) να ζητήσει να ενταθούν οι προσπάθειες για την αντιμετώπιση των ζητημάτων φύλου στο πλαίσιο της πράσινης μετάβασης, δεδομένων των διατομεακών και δυσανάλογων επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στις γυναίκες και τα κορίτσια, ιδίως στις αναπτυσσόμενες χώρες, επισημαίνοντας ότι οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής δεν είναι ουδέτερες ως προς το φύλο·

κβ) να υποστηρίξει και να ενισχύσει τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών που υποστηρίζουν τα δικαιώματα των γυναικών·

2. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει την παρούσα σύσταση στο Συμβούλιο και, για ενημέρωση, στην Επιτροπή.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΟΝΤΟΤΗΤΕΣ Ή ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙ ΤΙΣ ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ

Η εισηγήτρια δηλώνει, υπό την αποκλειστική της ευθύνη, ότι δεν έλαβε εισηγήσεις από οντότητα ή πρόσωπο που πρέπει να επισημανθεί στο παρόν παράρτημα δυνάμει του άρθρου 8 του παραρτήματος Ι του Κανονισμού.